

GAZETA PORANKOWA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8855.

Lwów, sobota 11 maja 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Senator Gliwicz krytykuje działalność organizacji gospodarczej Ligi Narodów.

Dziś rozpoczyna się proces Pawłowicza i tow. - Kapitał amerykański usadawia się coraz silniej na G. Śląsku. - 16-letnia akademicka morduje swą koleżankę.

Wina, wódki, likiery najtaniej poleca „ZAKOPANE” - Moor i Stachowicz, Akademicka 24. -- L. Sapiehy 25.

Opinia prasy włoskiej o wypadkach w Opolu.

Rzym, 9. maja. (Tel. G. P.) „Gior-
male di Italia” podaje za prasą pol-
ską szczegóły napaści w Opolu i pro-
testy z tego powodu ludności całej
Polski. Pismo podkreśla, że w Pol-
sce życie kulturalne i artystyczne
mniejszości niemieckiej nigdy nie
doznawało przeszkód, natomiast
mniejszość polska w Niemczech nie
tylko nie ma dostatecznej ilości

szkół, ale nawet nie wolno jej — jak
się okazało — od czasu do czasu być

na operze polskiej, która z polityką
nie ma nic wspólnego. W końcu
dziennik podkreśla opinię prasy pol-
skiej, iż Niemcy przez swoją poli-
tykę gwałtów nie doprowadzą do
nawiązania lepszych stosunków
między obu państwami.

Polska przoduje w Europie organizacją obrony przeciwgazowej.

Rzym, 9. maja. (Tel. G. P.) W o-
statnim numerze czasopisma aeronau-
tycznego, w obszernym artykule po-
święconym studjom nad obroną prze-
ciwgazową i nad wojną gazową, autor
pisze, że organizacja obrony w Polsce
i organizacja polskiego instytutu woj-

ny chemicznej, który ma być nieba-
wem otwarty, stoi na najwyższym po-
ziomie wśród krajów europejskich
i pod względem swej doniosłości może
być jedynie porównany ze Stanami
Zjednoczonymi.

Rząd angielski

WOJEC PROPOZYCYJ YOUNGA.

Londyn, 9 maja. (Tel. G. P.) Kanc-
lerz skarbu Churchill, odpowiadając
dziś w Izbie Gmin na zapytanie w
sprawie propozycji odszkodowawczej
Younga oświadczył, iż rząd brytyjski
w żadnym momencie rokowań nie wy-
syłał instrukcji rzecznym angielskim,
którzy posiadali całkowitą swo-
bodę przeprowadzenia swych konklu-

zji. Konkluzje te nie obowiązują rządu,
który zachowuje sobie swobodę zbada-
nia pomownie całej sytuacji. Niemniej
jednak w celu zapobieżenia wszelkim
błędnym koncepcjom zagranicą oraz
wszelkim alarmom, jest rzeczą wska-
zaną oświadczyć, że propozycje poda-
ne przez prasę są bezwzględnie nie do
przyjęcia.

Ministrowie Małej Ententy

ZBIORĄ SIĘ W BIAŁOGRODZIE.

Białogród, 9. maja. (Tel. G. P.) Prasa
donosi, iż ministrowie spraw zagranicz-
nych Małej Ententy zbiorą się w Biało-

grodzie 20. maja. Program pobytu dele-
gacji rumuńskiej i czechosłowackiej bę-
dzie niebawem ustalony.

DECYZJA BUDOWY FABRYK FOR- DOWSKICH W ROSJI JESZCZE NIE ZAPADŁA.

N. Jork, 9. maja. (Tel. G. P.) Syn
Henryka Forda wyjechał dzisiaj do An-
glii na przeciąg trzech miesięcy. Oświad-
czył on przed wyjazdem, iż rządowi so-
wieckiemu przedstawiono plany zbudowa-
nia w Rosji fabryk Forda, jednakże
ostateczna decyzja w tej sprawie jeszcze
nie zapadła.

SIOSTRZENIEC WALDEMARASA PRZYCHODZI DO ZDROWIA.

Kowno, 9. maja. (Tel. G. P.) Stan
zdrowia siostrzeńca Waldemarasa, ran-
nego w czasie zamachu na premiera jest
zadowolający.

ZACMIENIE SŁOŃCA.

Singapore, 9. maja. (Tel. G. P.) Za-
ćmienie słońca rozpoczęło się o godzinie
12.5. Najwyższy stopień zaćmienia zano-
towano o godzinie 13.40.

POTYCZKI WOJSK SOW. Z AFGANAMI

Moskwa, 9. maja. (Tel. G. P.) W cią-
gu kwietnia miały miejsce na granicy
sowiecko-afgańskiej potyczki między od-
ziałami czerwonej armii plądrującymi
bandami afgańskimi.

WIELKA BURZA ŚNIEŻNA W KANADZIE.

Nowy Jork, 9. maja. (Tel. G. P.)
Nad stanem Manitoba rozszalała się
gwałtowna burza śnieżna, która w o-
brębie Zatoki Hudsonskiej spowodowa-
ła zupełne wstrzymanie komunika-
cji. Około 300 robotników i 100 po-
dróżnych jest zupełnie odciętych przez
śniegi. Władze wysłały im środki ży-
wności na samolotach i sankach, za-
przeżonych w psy.

AMNESTJA POLITYCZNA W RU- MUNII.

Bukareszt, 9. maja. (Tel. G. P.)
Dziennik urzędowy ogłosił dekret
o amnestji z powodu 10-tej rocznicy
zjednoczenia Rumunii. Amnestją
objęte zostały wszystkie przestęp-
stwa polityczne przewidziane w ko-
dexie karnym lub w ustawach spe-
cjalnych, popełnione przez obywateli
rumuńskich przed dniem 1.
grudnia 1920, o ile nie zapadły wy-
roki ostateczne.

KONFERENCJA W SPRAWIE DOMU EMIGRACYJNEGO WE LWOWIE.

Lwów, 10. maja.

Do Lwowa przyjeżdża na dwa dni
wicedyrektor Urzędu Emigracyjnego
w Warszawie, p. Roman Kutylowski
celem przeprowadzenia szeregu konfe-
rencji z czynnikami rządowymi i or-
ganizacjami społecznymi opieki nad
emigrantami w sprawie rychłego u-
kończenia budowy Domu Emigracyj-
nego we Lwowie.

Front niemiecki przeciw Polsce.

BLYSKAWICA W OPOLU OŚWIEILIŁA JASKRAWO KNOWANIA ANTYPOLSKIE NIEMIEC

Akademja poselska w ratuszu

Lwów, 10 maja.

(jp) W związku z barbarzyńskim gwałtem niemieckim w Opolu odbyła się wczoraj w sali ratuszowej Akademja poselska B. B. W. R., która miała na celu naświetlenie całej polityki powojennej Niemiec wobec państwa polskiego i systematycznych knowań tego odwiecznego wroga przeciw nam na terenie międzynarodowym.

O wielkiem zainteresowaniu społeczeństwa tym problemem pierwszorzędne zaisie znaczenia świadczyła wypełniona po brzegi sala ratuszowa, w której obok przedstawicieli władz z wój. Gołuchowskim, gen. Norwidem Neugebauerem i kom. Nadolskim na czele, znaleźli się przedstawiciele wszystkich odłamów społeczeństwa, słowarzyści i organizacyi.

Wyczerpujący referat, przedstawiający knowania niemieckie przeciw Polsce na terenie międzynarodowym od chwili powstania państwa polskiego, wygłosił poseł dr. Loewenherz. Cała polityka „republikkańskich” Niemiec zmierzała do wykazania przed światem imperjalizmu i wojennego usposobienia Polski oraz krzywdzenia w Polsce mniejszości narodowych. Jakkolwiek nasze czyny i nasza dyplomacja zadawły kłam tym insynnacjom, Niemcy nie ustają w swej pracy, aby uzyskać rewizję granic i oderwać od Polski jej prastare ziemie.

W bardzo jaskrawem świetle wystąpiła perfidna polityka mniejszościowa Niemiec w referacie posłanki Jaworskiej. Mówczyni na podstawie ścisłych dat statystycznych wykazała, że te same Niemcy, które na terenie międzynarodowym obejmują rolę obrońców pokrzywdzonych, w swoim własnym państwie p'o barbarzyńsku wynaradawiają milion Polaków, będących autochtonami na rdzennie polskich ziemiach.

Najwymowniej naświetla stosunek państwa polskiego i niemieckiego do swych mniejszości cyfry: na milion Niemców, stanowiących w Polsce ludność napływową, 77 procent dzieci uczęszcza do szkół niemieckich, utrzymywanych przez państwo, zaś na milion Polaków w Niemczech niespełna pół procentu dzieci pobiera naukę po polsku, a 2 procent uczy się polskiego języka, czyli 97 procent jest skazanych na wynarodowienie.

Do tak podmałowanego obrazu ostatnie rysy dorzucił poseł dr. Stroński, który na podstawie historycznej wykazał nienalaganą wrogość żywiołu germańskiego wobec Polski, wrogość, w której nie zaszła żadna zmiana w

epoce powojennej. Tę prawdę musimy sobie należycie uprzytomnić, aby dojść do pełnej świadomości, że tym zakusom germańskim Polska musi

przeciwstawić własną siłę wewnętrzną, bo gwałt się tylko gwałtem odciśka. Mowca zakończył wskazaniem na potrzebę konsolidacji całego polskiego

społeczeństwa, wytworzenia silnego rządu, a wreszcie otoczenia opieką placówek polskich na Zachodzie. Gdyńia, Poznań i Górny Śląsk, to są trzy nasze fortalicje, które musimy umocnić jak najbardziej do walki, jaką nam przygotowują Niemcy.

Przémówienia poselskie zostały przyjęte żywym aplauzem, dowodzącym zrozumienia zebranych dla ważności postawionych tez.

Senator Gliwic krytykuje działalność organizacji gospodarczej Ligi Narodów.

STANOWISKO POLSKI WOBEC KONWENCJI O ZNIESIENIU PRZESZKÓD W EKSPORCIE I IMPORCIE.

Genewa, 9. maja. (Tel. G. P.) Na dzisiejszem posiedzeniu doradczego komitetu ekonomicznego wygłosił dłuższe przemówienie delegat polski wicemarszałek Senatu Gliwic. W przemówieniu swem sen. Gliwic poddał krytyce dotychczasową działalność organizacji gospodarczej Ligi Narodów w zakresie wykonywania przez nią zleceń międzynarodowej konferencji ekonomicznej. Sen. Gliwic zaznaczył, że działalność ta dotyczyła głównie strony handlowej sytuacji gospodarczej świata, natomiast pozostawiła na uboczu cały szereg wskazań konferencji z roku 1927, dotyczących całokształtu położenia gospodarczego.

Jako widomy wynik prac gospodarczych Ligi Narodów wymienił senator Gliwic konwencję o zniesieniu zakazów i przeszkód w eksporcie i imporcie i t. d. Senator Gliwic podkreślił, że w sprawie konwencji Polska złożyła już w swoim czasie zastrzeżenie, że nie będzie mogła przedłożyć kon-

wencji parlamentowi do ratyfikacji, o ile nie nastąpi bezpośrednie porozumienie między Polską a Niemcami co do handlu między tymi krajami. Sen. Gliwic wyraził żal, że przewlekające się układy handlowe polsko-niemieckie nie dały dotychczas żadnego rezultatu i że propozycja polska z września 1928 co do przyjęcia zasad zawartych w konwencji za podstawę do rokowań o traktat handlowy polsko-niemiecki została przez Niemcy odrzucona.

Delegat polski przeszedł dalej do wyjaśnienia komitetowi doradczemu, który przywiązuje szczególną wagę do konwencji o zniesienie zakazów przewozu i wywozu dla jakich powodów Polska tej konwencji ratyfikować nie może, zgadza się jednak całkowicie z zasadami w tej konwencji zawartymi. Z różnych stron wywierano nacisk na rząd polski w kierunku przeprowadzenia ratyfikacji. O ile warunki, o których była mowa zmieniłyby się w tym sensie, że dojdzie do układu handlowego z Niemcami, wówczas, oświad-

czył sen. Gliwic — Polska z pewnością ratyfikuje konwencję.

Po przemówieniu sen. Gliwica zabrał głos delegat niemiecki, przewodniczący delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską dr. Hermes, który w odpowiedzi na przemówienie sen. Gliwica wyraził przekonanie, że praca komitetu doradczego w dziedzinie układów zbiorowych może ułatwić układy bezpośrednie pomiędzy narodami, że jednakże nie może ona wpływać bezpośrednio na bieg tego rodzaju układów. W pewnym miejscu swego przemówienia, nie za wierającego zresztą żadnej rzeczowej odpowiedzi na argumenty sen. Gliwica, dr. Hermes oświadczył, że strona niemiecka zgodzić się miała jakoby na propozycję polską co do przyjęcia za podstawę rokowań zasady zniesienia ograniczeń zawartych w konwencji genewskiej

Na marginesie.

EKSTRAWAGANCJE IPURYZMU JEZYKOWEGO.

Lwów, 10. maja.

(+) Przed stu laty zapanowała dążność do oczyszczenia języka polskiego z obcych naleciałości. Tak więc fryzjera przemianowano na trefiarza, perukarza na włosówka rza, parasol na deszczochron, pantofle na cichostępy etc. Wybitni mężowie teatru Duniszewski i Żółkowski proponowali w „dykcjonarzyku teatralnym” spolszczenie słów: szlafrok, lufcik, oberluft słów, używanych w świecie sceny, a więc: aktor — światnik (tj. okazujący zdarzenia świata) afisz — bawopis, komedia — prawdziwiech (!) lub bawja, opera — dźwiękośpiew, tragedia — smętośpiew, łoża — siedziba, parter — posadzka (!) galerja — prostowidnia, bilet — wpust etc.

Inowacje te nie utrzymały się, gdyż ludziska jakoś nie mogli pogodzić się z takimi np. zdaniami: „Nabyliśmy dwa wpusty na dzisiejszy prawdziwiech i będziemy siedzieli na posadzce”.

Obecnie znów na łamach prasy warszawskiej, po uśmierceniu „szlageru” „przebojem”, toczy się dyskusja na temat spolszczenia fajerant. Otóż zamiast szlafroka proponują: narzutnik lub kobietnik (!) zamiast lufcika: szybnik, uchylnik, wylocik, zamiast fajerantu: jużówka (!) spocznik, porobek, wolnizna.

Ano, zamiany chwalebne, aby tylko nie zostało z nich tyle, co ze „smętośpiewu” i „bawopisu”.

PALACE

Najpiękniejsza i najmłodsza AMERYKANKA BILLIE DOVE w najnowszym, błyskotliwym i wystawnym dramacie w 12 akt. pt.

PIĘKNOŚĆ AMERYKANSKA

Ponadto uzupełnienie: emocjon. komedia w 10 akt.: 15 MINUT STRACHU, w gł. rolach najlepsi komicy amerykańscy GEORGE SYDNEY i FARREL MAC DONALD znani z filmu „Nasi zagranicą”.

PALACE

Zakończenie obrad Syndykatu Dziennikarzy w Warszawie.

Warszawa, 9. maja. (Tel. G. P.) Dnia 9. bm. odbył się dalszy ciąg dorocznego walnego zgromadzenia Syndykatu Dziennikarzy warszawskich. Przewodniczył redaktor Bazylewski, sekretarzem: red. Sikorski i Nowakowski. Dokonano wyborów uzupełniających do władz organizacji. Następnie przyjęto wnioski zarządu o za-

rejestrowanie Biura pośrednictwa pracy, w sprawie funduszu pożyczkowsapomogowego oraz w sprawie rewizji statutu Syndykatu. Celem ostatecznego wypracowania projektu nowego statutu powołana została specjalna komisja złożona z 10-ciu członków z prawem kooptacji.

WIELKIE POWODZENIE TEATRU „AZAZEL” WE LWOWIE.

Dziś o godz. 8.30 wiecz. wystawia teatr „Azazel” w dalszym ciągu swą przebojową rewję pt. „Mesjasz na taksówce”, która szturmem zdobyła sobie uznanie lwowskiej publiczności i prasy, oraz wielkie powodzenie kasowe. Wykonawcy z niezrównaną gwiazdą „Azazela” pp. Olą Likit, W. Godkiem i Z. Strugaczem na czele, zdobywają niemiłkające oklaski. Program otrzymał wspaniałą oprawę sceniczną projektu znanego malarza tu-tejszego Fryca Kleinmana. Przepelniony codziennie teatr do ostatniego miejsca, jest najlepszym dowodem, że program ten utrzyma się długi jeszcze czas na afiszu. Początek przedstawień wieczornych 8.30 wiecz. Zniżki ważne.

Kapitał amerykański

USADAWIA SIĘ CORAZ SIŁNIEJ NA G. ŚLĄSKU.

Katowice, 9 maja. (Tel. G. P.) Z Berlina nadeszła dzisiaj prywatna wiadomość, że we środę 8 bm. sfinalizowano tam układy o kupno większości akcji zjednoczonych hut Królewskiej i Laury, pomiędzy właścicielem tych akcji, przemysłowcem Weinmannem a grupą amerykańską Harrimana. Rokowania o kupno większości akcji Huty Bismarcka i Katowickiej Spółki akcji-

nej zostały już poprzednio ukończone. W ten sposób kapitał amerykański posiadać będzie większość akcji w trzech wielkich przedsiębiorstwach żelaznych na Górnym Śląsku polskim. Bliższe szczegóły tych transakcji nie są znane. Jutro, tj. w piątek wyjeżdża z Berlina do Warszawy przedstawiciel grupy Harrimana na Europę.

P
L
A
Z
A

GRADO

Najpiękniejsza miejscowość kąpielowa Włochkoło Tryjestu. Info macje i prospekty przez komisję zdrojową **Grado** albo u J. Danneberg, Wien 1, Stock im Eisenpla'z 2.**Zarobili pół miliona złotych na truci ludzi bydlęcą solą.**

(Od naszego korespondenta.)

Łódź, w maju.

Przed kilku miesiącami władze zanotowały kilkadziesiąt wypad-

ków zatrucia artykułami spożywczymi na terenie Łodzi i okolicy.

Udało się stwierdzić, że wypadki zatrucia zostały spowodowane użyciem soli bydlęcej, którą sprzedawano za sól jadalną.

Zamożni kupcy końscy Salomon i Ber Reichertowie masowo nabywali sól bydlęcą i po przemienieniu sprzedawali ją hurtownym i detalicznym odbiorcom, zarabiając bardzo poważne sumy, kosztem zdrowia konsumentów.

„Interes” ten, rozwijający się na coraz szerszą skalę, został wreszcie przez policję zlikwidowany.

Według obliczeń Reichertowie na oszustwach solnych zarobili około 500 tys. zł.

Sąd po zbadaniu świadków, skazał Reichertów na zapłacenie po 50 tys. zł. lub na 2 lata więzienia.

Skazani nie mogli złożyć kaucji, wobec czego natychmiast osadzeni zostali w więzieniu.

16-letnia akademiczka morduje swą koleżankę.**W POSZUKIWANIU JASKRAWYCH PRZEŻYĆ I SILNYCH EMOCJI. — ŻYCIE JEST SZARE I NUDNE, JEDYNIENIE CZYN MORDERCZY STANOWI SENS TEGO ŻYCIA. — W TRÓJKE SPROWADZONO OFIARĘ NA SAŁĘ UNIWERSYTECKĄ. — BRAK ODWAGI W OSTATNIEJ CHWILI. — ZEMSTA ZA ZDRADĘ. — WYKORZYSTANIE SŁABEJ WOLI INNEJ KOLEŻANKI. — WYRZUTY SUMIENIA JEDNEJ Z MORDERCZYŃ. — SPOWIEDŹ PAWŁÓWNEJ NA ROZPRAWIE. — WYROK.**

Leningrad, w maju.

W tutejszym sądzie okręgowym toczył się w ostatnich dniach niezwykle sensacyjny proces, jaskrawie ilustrujący stosunki i atmosferę, w której odbywa się wychowanie współczesnej młodzieży bolszewickiej. Na ławie oskarżonych zasiadła akademiczka, 16-letnia Zofja Pawłówna, odbywająca studia na Uniwersytecie stołecznym.

Pawłówna oskarżona jest o popełnienie skrytobójczego morderstwa na

swej koleżance Żukównie. Sensacyjność tego procesu polega jednak nie na fakcie morderstwa, lecz na motywach i powodach, które doprowadziły Pawłównę do tego strasznego czynu. Należy zaznaczyć, że morderczyni z ofiarą przez dłuższy czas utrzymywała najserdeczniejsze stosunki koleżeńskie, a dlaczego Pawłówna zabiła swą najlepszą koleżankę — o tem ona szczegółowo opowiadała w toku rozprawy.

swego szatańskiego pomysłu. W tym celu ciągle ją podburzała na tle zażdrości wobec pewnej osoby, a gdy stosunki między Żukówną i Iwanówną dość się zaostrzyły, Pawłówna namówiła Iwanównę do popełnienia mordu.

Opracowano szczegółowy plan wykonania tego mordu w czasie wspólnej zamiejscowej wycieczki. — Gdy wszystkie 3 koleżanki znalazły się za miastem, Pawłówna spowodowała kłótnię między uczestniczkami wycieczki, a w pewnym momencie razem z Iwanówną rzuciły się na ofiarę. Przygotowaniem tempem narzędziem rozmiarzyły jej czaszkę, a gdy jeszcze ofiara dawała słabe znaki życia, dobiły ją przygotowanym sztyletem. — Trupa pochowano w pobliżu, tak, że o tej strasnej zbrodni przez dłuższy czas nikt nie wiedział.

Ponura spowiedź zbrodniarki.

— Życie moje, — zaczęła swą spowiedź Zofja Pawłówna — od wczesnej młodości, było nudne i bez wszelkich jaskrawych momentów. Często odczuwałam potrzebę mocnych przeżyć, zmierzałam do potężnych emocji. Chciałam być bohaterką jakiegoś czynu, któryby wycisnął jaskrawe piętno na całym mem życiu. Życie moje w swym powszednim biegu nie dawało możliwości podobnych wstrząśnień i mocnych przeżyć. Pewnego razu opowiadałam o swych marzeniach i przeżyciach swej najlepszej koleżance Żukównie. Przyznała mi słuszność, mówiąc, że i jej nie są obce podobne dążenia. Postanowiliśmy razem uczynić coś nadzwyczajnego celem zrealizowania swych „emocjonalnych” marzeń.

Postanowiliśmy pozyskać dla swych celów znajomego akademika 17-letniego Żerza Łęskiego. Zorganizowałam swe „kółko”, które miało za zadanie nasycić żądze emocjonalnych przeżyć. Emocje te miały w pierwszym rzędzie dawać czyny mordercze.

Powstało pytanie: gdzie znaleźć ofiarę? Po dłuższych poszukiwaniach kółko zdecydowało, że ofiarą tą ma być znajomy Smirnow. W ścisłej tajemnicy opracowano projekt „emocjonalnego morderstwa”.

Pewnego dnia koleżanki wraz z Żerzą Łęskim zaprosiły Smirnowa do siebie i pod pewną wymówką zaprowadziły go na jedną z sal wykładowych na uniwersytecie, w tym momencie wolną. Tu po koleżeńsku urządzili przyjęcie, na którym upili Smirnowa do nieprzytomności. Gdy przekonali się, że Smirnow w tym stanie nie potrafi stawić oporu, Pawłówna poszła do swego sąsiedniego pokoju po siekiere przygotowaną jako narzędzie mordercze. Gdy wróciła, Żukówna i Łęski nagie pocznili skrucę, lub raczej lęk i brak odwagi i oświadczyli Pawłównie, że pomoc jej nie mogą, a morderstwo musi być odroczone.

Ten niespodziany obrót doprowadził Pawłównę do szata i w mgnieniu

oka znienawidziła Żukównę, którą nazwała tchórzliwą zdrajczynią i oświadczyła jej, że zemści się na niej. Żukówna miała jeszcze jedną serdeczną koleżankę Iwanównę i tą postanowiła Pawłówna wykorzystać jako narzędzie

Jak dokonano morderstwa?

Morderczyni akademiczki spokojnie wróciły do swej pracy na uniwersytecie, a zagadkowe zniknięcie Żukówny pozostało niewyjaśnione. Iwanówna jednak poczuła wyrzuty sumienia i nie będąc w stanie w dalszym ciągu ukrywać swej zbrodni, opowiedziała o

wszystkiem swej siostrze. Ta natychmiast zawiadomiła o tem policję, która wedle wskazówek Iwanówny wykryła trup. Obydwie akademiczki aresztowano i oddano do dyspozycji sądu.

Przebieg procesu dał wstrząsający obraz stosunków wśród młodzieży aka-

Co mądra wróżka powiedziała stroskanemu ojcu i co z tego wynikło.

(Od naszego korespondenta.)

Chodorów, w maju.

Trudno byłoby powiedzieć dla czego młoda i urocza Jadwiga Mastyk zakochała się w Stefanie Muzyku.

Bo przecież Muzyk nie był ani młody, ani bogaty, ani przystojny, a przecież młoda dziewczyna szalała za nim. Zamożny ojciec dziewczyny martwił się tem bardzo, matka lajała i odradzała swej jedynaczce, nic nie pomagało.

To pewnie nieczyste moce tak opaniały dziewczynę — powiedział ojciec i poszedł po radę do wróżki starej Wasylchy.

Stara Wasylcha troski ojcowskiej wysłuchiwała (10 zł. schowała) i dała taką radę.

Pewnikiem to sprawa nieczysta. Więc aby od Jadzi odsunąć złe moce, kupcie trzy razy po trzy świece, poświęćcie w kościele, a o północy na pełni gdy dziewczyna spać będzie świece zapalcie w ten sposób, by trzy świece paliły się nad łóżkiem dziewczyny, trzy świece na łóżku a trzy ostatnie pod łóżkiem.

Gdy świece zapalicie, natychmiast musicie wyjść z chaty i dopiero wtedy wolno wam do niej wrócić, gdy dziewczyna zacznie krzyczeć.

Mastyk wrócił do domu, świece zakupił i wykonał wszystko co mu Wasylcha kazała.

Lecz efekt porady wróżki był całkiem inny, aniżeli się go Mastyk spodziewał. Pozostawione bowiem świece bez dozoru zapaliły łóżko i omal nie spowodowały we wsi groźnego pożaru. A Jadzia jak kochała tak kocha nadal pana Stefana.

Saphira przewieziono do szpitala więziennego

Łwów, 10. maja.

(—) Jak się dowiadujemy, przed wieczorem przewieziono ze szpitala epidemicznego do szpitala więziennego (Norberta Saphira, b. urzędnika Banku Hipotecznego, nad którym został zawieszony areszt śledczy z powodu zbrodni sprzeniewierzenia popełnionej na szkodę Banku Hipotecznego.

Proces Pawłowicza i tow.

DZIS ROZPOCZYNA SIĘ PRZED SĄDEM PRZYSIĘGLYCH.

Łwów, 10. maja.

(—) Dziś o godz. 9 rano rozpoczyna się przed sądem przysięgłych proces b. naczelnika Wydziału Dyrekcji kolei we Lwowie Władysława Pawłowicza i tow. Trybunałowi przewodniczyć będzie r. Zgórski, oskarżenie winosi prok. dr. Laniew-

ski, bronić będą adw. dr. Pieracki, Axer, Bromberg i inni. Akt oskarżenia obejmuje około 80 stron pisma maszynowego. Dziś zostanie odczytany akt oskarżenia i rozpocznie się przesłuchanie głównego oskarżonego, który zeznawać będzie 2 dni. — Rozprawa potrwa kilka tygodni.

Ludzie chorzy na kamienie żółciowe i nerkowe, jak również i na kamień pęcherzową, na nadmierne wytwarzanie się kwasu moczowego i artretyzm powinni regulować funkcję kiszek, stosując naturalną wodę gorzką Franciszka-Józefa. Długoletnie doświadczenia wybitnych praktyków lekarzy przekonywują, iż woda Franciszka-Józefa stanowi pewny, nadzwyczaj skuteczny i łagodnie działający środek przeczyszczający. Może on być zalecany także u chorych z ryparią, rozpadlinami odbytu i przerostem gruczołu krokowego. Żądać w aptekach i drogerjach 3805

Każdy winien zostać członkiem L.O.P.P.

PRZEM. MYDL. I PERFUM. FR. PULS S.A. WARSZAWA WIERZBOWA 11

Mrówcza praca wystawia budowle wobec których niczem są nasze „drapacze chmur”.

CYWILIZACJA W MRÓWISKU MOŻE POSŁUŻYĆ ZA WZÓR DLA CZŁOWIEKA. — BEZ NARZĘDZI I PLANÓW, MAŁEŃCY ARCHYTEKCI WZNOŚĄ BUDOWLE, ZAWSTYDZAJĄCE PIRAMIDY FARAONÓW. — MRÓWCZE PAPIERNIE.. — ŻYWE BECZKIMODU. — STADA BYDŁA, DOJONEGO PRZEZ MRÓWKI. — CWAZIA RADJOTELEFONJA.

Lwów, 10. maja.

(e). Ludzie są przekonani, iż cywilizacja ludzka jest najwyższą ze wszystkich istniejących na świecie. A jednak istnieją cywilizacje stokroć wyższe od ludzkiej.

Dla każdego, np. kto studiował życie mrówek, jasnym jest, iż napotyka się tu na cywilizację wprost zadziwiającą. Weźmy np. dziedzinę państwowości. U mrówek wszystko dzieje się w imię dobra państwa i dla państwa, nie dla indywiduum. Co ludzkość może przeciwstawić mrówkom w tej dziedzinie?

Coprawda ludzie posiadają nauki, wiedzę, rzemiosło. Mrówki nie posiadają tych uczonych atutów, co jednak pozwala im dokonywać dzieł (stosunkowo) nie mniej ważnych.

Roboty, wykonywane przez ludzkość, wymagają mnóstwa narzędzi złożonych. Mrówki potrafią obywać się bez tego, dając taką samą stosunkowo, albo jeszcze większą ilość pracy.

Mrówki np. budują

„drapacze nieba” z betonu o wiele większe proporcjonalnie od naszych, bez żadnych narzędzi. Pewien gatunek termilów (mrówek tropikalnych) w Południowej Ameryce, buduje gmachy, dachujące do 8 metrów wysokości, co w porównaniu z wielkością mrówek, jest olbrzymią wielkością, 2400 razy większą od długości jej ciała. Chcąc dorównać im, ludzie powinni zbudować gmach o wysokości 4 kilometrów!

Beton, służący mrówkom do pracy, pod względem wytrzymałości nie jest gorszy od naszego, a co najważniejsze, nie zawiera wcale, jak nasz, wiązania stalowego, pomimo to, że gmachy mrówek są złożone z misternych korytarzy, sal, hal i itp. pomieszczeń dla setek tysięcy mieszkańców.

Pozatem pewne gatunki mrówek wyrabiają

prawdziwy papier, w sposób dla nas niezrozumiały. Co

jest dziwniejsze jeszcze, mrówki hodują pewne kultury, które następnie są zbierane w okresie regularnych żniw.

Człowiek, który przewidywał rozwój techniki w XX w.

Lwów, 9 maja.

(e) W zajmującym piśmie „Wyśnawczki i odkrycia” bardzo ciekawe zagadnienie rozpatruje artykuł „Promienie śmierci”, dochodząc do wniosku, naukowo umotywowanego, że promienie takie istnieją w przyrodzie i obecnie chodzi tylko o wynalezienie sposobu praktycznego ich wykorzystania.

Rewelacją jest artykuł E. B. „Drugi Jules Verne”, w którym autor z pyłów bibliotecznych wydobywa wspomnienie o książce A.

Miedzy innymi hodują one pewien rodzaj

małego grzybka

w podziemiach swych budowli.

Dalej, mrówki produkują miód dobrego gatunku, składany do brzucha mrówek roboczych. Kadłub ten wskutek tego dochodzi nieraz do kolosalnych rozmiarów, przewyższających od dwudziestu do trzydziestu razy wielkość samej mrówki, która pozbawiona możliwości ruszania się, pozostaje na jednym miejscu, zawieszona głową na dół — dla dobra ogółu.

Wiadomo również, iż prawie każda kolonia mrówek trzyma swe

stada bydła.

Są niem w danym wypadku pewne rodzaje mszycy roślinnej, zwanej aphidis, regularnie dojone przez mrówki. Stwierdzono również istnienie specjalnie urządzonych przez mrówki ogrodzeń dla tego rodzaju inwentarza żywego.

Wreszcie jedną z zagadek jest sprawa porozumiewania się mrówek ze sobą, zaobserwowanego nawet na dalszej odległości. Komunikacja ta jest nader szybka, o czym mógł przekonać się pobieżnie ten, kto kiedykolwiek

zaatakował mrowisko.

Istnieje przypuszczenie, że wchodzą tu w grę pewne fale charakteru radiowego, jak to wogóle dzieje się pono w świecie zwierzęcym. Jakie są to fale, w jaki sposób powstają i jak są odbierane — jest to dotychczas tajemnicą.

—o—

FEJLETON „GAZ. POR.” z 11. V. 1929.

M. LEITNER.

Zrozumiały język.

Nangnar była bardzo miłą dziewczyną, zdolną, pracowitą. Piękna, zgrabna, z ślicznym blond włosami wzbudzała zachwyt.

Jedynym źródłem jej zmartwień była nieznajomość języka angielskiego. Nangnar była Szwedką. Od dwóch lat przebywała w Anglii i mimo wszelkie wysiłki nie umiała opanować języka, nie umiała wystąpić się dobrze, ani też zrozumieć wszystkiego, co do niej mówiono.

Kto wie, gdyby była brzydką, zginełaby w tym wielkim mieście bez znajomości języka. Jej piękna twarzyczka ratowała ją jednak w każdej okoliczności, wyciągała ją z każdej depresji.

W ciągu dwuletniego pobytu w Londynie zmieniła kilkanaście posad. Była pokojówką, kelnerką, posługaczką, sprządawczynią. Wszędzie przyjmowano ją chętnie ze względu na jej śliczną, miłą twarzyczkę i wszędzie po kilku tygodniach zwalniano, gdy wskutek nieznajomości języka popełniła jakieś głupstwo.

Właściwie nie można byłoby powiedzieć, że nie zna ona języka. Znała go o tyle, by móc się porozumieć, ale właśnie, gdy zaczynała mówić, wszystkie angielskie

słowa ulatywały jej nagle z pamięci i... uciekały!

Nangnar zostawała bez słowa, czerwieniła się i szybko oddalała.

Marzeniem Nangnar było zostać tancerką. Do tego nie trzeba było znać języka, a przecież nóżki miała piękne. Tak mówili jej wszyscy i to widziała zresztą, gdy przed północą spała, stawała przed lustrem, zupełnie naga, oglądając się krytycznym wzrokiem. Tak, była piękna i zgrabnie zbudowana. Z takimi nogami robić się karierę — tak mawiali zawsze jej koleżanki w rodzinnym mieście.

Na razie Nangnar była pokojówką. Była tancerką, trzeba się było uczyć, a na naukę potrzeba było dużo pieniędzy. Nangnar straciła ostatnio posadę kelnerki w jednej kawiarni, w której dużo zarabiała, gdyż nie umiała porozumieć się z klientami i oto jest na posadzie pokojówki, z mizerną pensją 2-ch funtów miesięcznie. Czy można za tę sumę uczyć się tańczyć?

Wszystkiemu winna była nieznajomość języka. Ba, już dawno zarobiłaby dość pieniędzy, by wstąpić do szkoły tańca, gdyby nie ten język. Czy to była jej wina, że przemawiali do niej wszyscy nie rozumiały językiem? Że nikt nie odezwał się tak, aby go w zupełności zrozumieć?

Teraz właśnie Nangnar jechała autobusem do pewnego nauczyciela. Słyszała, że za niewielką sumę udziela on lekcji tańca — może jej skromne oszczędności wystarczą.

Niesmiało zbliżyła się do wielkiego domu, na murze którego widać było metalową tabliczkę z napisem: „Mistrz artystycznego tańca M. Fokin”. Niesmiało zapukała do drzwi, przypominając sobie z góry obmyślane zdania i słowa, gorącą prośbę o nauczanie jej tego, o czym tak bardzo marzyła i tylko za 5 funtów. Wiecej nie miała. Liczyła jednak na swój uśmiech i na swoją krasę. To jej pomoże.

Lecz gdy tylko przestąpiła próg gabłetu, wszystkie myśli jej pierzchyły. Zapomniała znów słowa, które powtarzała w ciągu całego dnia. Łamanym szwedzkim językiem zaczęła wykladać swą prośbę. Mistrz Fokin łamanym angielskim językiem począł jej odpowiadać. Nie rozumiała nic i zawstydzona uciekła czempredziej z mieszkania mistrza artystycznych tańców.

Na ulicy przypomniała sobie, że miała coś załatwić dla swej pani. Szybko pobiegła do sklepu. Była jednak tak zdenerwowana i podniecona swym dzisiejszym niepowodzeniem, że i tu nie umiała wyjąkać ani słowa po angielsku. Powiedziała tylko nazwisko swej chlebodawczyni. Właściciel sklepu zrozumiał widocznie — zaczął jej jednak coś tłumaczyć. Opowiadał, przeproszał — bez skutku. Nangnar nie rozumiała ani słowa.

W domu wynikła awantura Nangnar nie umiała powtórzyć swej pani, co jej powiedziano w sklepie. Pani była zdenerwowana, gdyż (grano u niej w pokera), przegrała znaczną sumę pieniędzy — wynikła kłótnia, a właściwie nie kłótnia,

gdyż krzyczała tylko pani, a Nangnar z trudem usiłowała zrozumieć, co się do niej mówi.

I ostatecznie wymówiono jej pracę.

Po raz ostatni wniosła tacę z likierem i ciastkami do salonu. Po raz ostatni nachyliła się nad grającymi panami, tym razem nie dostrzegając pełnych zachwyty spojrzeń. Machinalnie podawała likiery i ciastka.

Wyszła do służbowego. Cóż teraz zrobić? Znów traci miejsce. Czyż to jej wina, że wszyscy mówią do niej niezrozumiałym językiem? Tak będzie zawsze, nie zostanie już nigdy tancerką.

Wyjęła chusteczkę z kieszonki fartuszka. Wraz z nią wypadło coś brzęczącego, owiniętego w papier. Rozwinęła to szybko. Ujrzała 10-funtową monetę złotą. Nie zdając sobie sprawy z tego, co robi, rzuciła monetę na ziemię. Drugi raz, trzeci. Przysłuchiwała się brzękowi pieniądza.

Spojrzała na kartkę, w którą zawinięta była moneta. Nic nie było na niej. Tylko adres i godzina. Pewnie włożył jej do kieszeni jeden z panów grających w pokera.

Rzuciła pieniądza o podłogę jeszcze raz. Złoto dzwoniło, padając na kamienną posadzkę. Zdecydowanym ruchem włożyła kartkę do kieszonki. Tym razem zwrócono się do niej zrozumiałym językiem — brzękiem złota.

Nangnar zrozumiała.

Tłum. F. M.

Nie należy ufać tzw. snom proroczym.

ISTOTA SNÓW WIESZCZYCH. — SKUTEK BIERZEMY ZA PRZYCZYNĘ. — JEDEN SEN WYLA-
NIA SIĘ Z TYŚCIĄ INNYCH, O ILE ZNAJDZIE ODPOWIEDNIK W RZECZYWISTOŚCI. — A JE-
DNAK SENNIKI „EGIPSKIE” CIESZĄ SIĘ POWODZENIEM...

Berlin, w maju.

(e) W świeżo wydanej pracy pt. „Zwycięstwo myślenia” znany medyk niemiecki, dr. Alfred Beyer, porusza ciekawe zagadnienie snów t. zw. proroczych.

Tysiące snów niespełnionych — pisze dr. Beyer — wypadają czło-
wiekowi z pamięci. Gdy tylko czło-
wiek się obudzi, przeżycia senne za-
nikają, natychmiast bowiem nasu-
wają mu się liczne spostrzeżenia
zmysłowo żywsze. Jeżeli wszakże
w ciągu dnia lub dni najbliższych
zdarzenie jakie, którego treść odpo-
wiada mniej więcej jednemu z tych
snów zapomnianych, sen ów przy-
pomni, to sen taki uchodzi za wie-
szczy.

W istocie jednak rzecz ta przed-
stawia się

zupełnie naturalnie.

Oto zdarzenie, którego treść stoi
w związku z jednym ze snów zapo-
mnianych, jest przyczyną, że wo-
góle przypominano sobie sen taki.
Ale wówczas uważamy, iż sen ten
był przepowiednią tego, co się nam
przytrafiło. I dzięki właśnie rzeko-
mej tej cesze mistyczności, tkwi
nam długo w pamięci.

I tu więc bierzemy

skutek za przyczynę.

Zbyt skwapliwie wierzymy, że da-
ny przypadek nam się przytrafił

dlatego, ponieważ sen go przepowie-
dzieć Tymczasem jednak w rzeczy-
wistości rzecz ta ma się zupełnie
przeciwnie. Sen ów wyłonił się
nam w pamięci z tysiąca innych
snów również zapomnianych, po-
nieważ przypadkowo jedno z tysią-
cznych zdarzeń codziennych podo-
bne było treści do snu owego.

Każdy z nas śnił bezwątpienia
setki razy, że wpadł do wody, że
spada z wieży lub występu skalne-
go, że wóz lub kolej na niego naje-
żdża. Sny takie zapomina się zwy-
kle zaraz po obudzeniu, a przynaj-
mniej bardzo szybko. Jeżeli wsza-
kże w ciągu dnia najbliższych czło-

wiek np. upadnie przypadkowo na
ulicy, spadnie ze schodów lub zo-
 stanie najechany, to teraz dopiero
przychodzi mu ów sen do głowy i
ofiara przypadku przeświadczona
jest, że sen jej to przepowiedział.

A zatem pamiętamy dłużej tyl-
ko o snach takich,

które się sprawdziły,

i o nich tylko opowiada się i one
tylko są przez innych przytaczane,
przesąd więc znajduje wciąż nowe
poparcie, a żadnego zaprzeczenia
ze strony łatwowiernych lub skłon-
nych do dociekań mistycznych i o
kulistycznych.

Powtarza się tu to samo złudze-

nie, któremu podlegają szerokie
warstwy publiczności, przekonane,
że jazda autem lub koleją, to rzecz
niebezpieczna, ponieważ wciąż czy-
ta się o tem w dziennikach. Dzien-
niki wszakże rejestrują tylko wpa-
dki autowe lub kolejowe, czytający
zaś zapomina, że musiałby, naprzy-
kład, przez całych

lat osiemdziesiąt

jeździć bez przerwy koleją, aby —
według rachunku prawdopodobień-
stwa — i on trafił na katastrofę ko-
lejową!

Nieco więc rozważi wystarczy,
aby uznać słuszność dowodzeń dr.
Beyera i nie przypisywać zbytniego
znaczenia snom, rzekomo, proro-
czym.

W takim jednak razie „Senniki
egipskie” nie miałyby powodzenia.
Niestety, rzecz się ma wręcz przeci-
wnie.

Naukowe badania baletnic teatru moskiewskiego.

CO OPOWIADA „KOMSOŁSKAJA PRAWDA” O METODACH DZIAŁANIA UCZONEGO „ANTROPOLOGA” HAM-
BURCEWA.

Moskwa, w maju.

W jednym z ostatnich numerów
„Komsomolskiej Prawdy” czytamy co
następuje: Z inicjatywy rządu przystą-
piono niedawno do przeprowadzenia
antropologicznych badań młodzieży,
przeważnie akademickiej, pod kierun-

kiem lekarzy i innych fachowych an-
tropologów. Oczywiście, że badania te
zorganizowano ze względów ściśle na-
ukowych. Przed kilku dniami do wiel-
kiego państwowego teatru zgłosiła się
komisja komunistów - antropologów, z
rzekomym lekarzem **Hamburcewem** na
czele i przedłożyła zaświadczenie wyż-
szej władzy, w którym ta ostatnia pole-
ciła administracji teatrów okazać na-
leżną pomoc komisji przy przeprowa-
dzeniu naukowych badań trupy balet-
owej teatru. **Hamburcew** oświadczył, że
w pierwszym rzędzie mają poddać się
badaniu antropologicznemu **uczenice**
wyższych klas szkoły baletowej, przy-
czem dodał, że w celach „ściśle nau-
kowych” uczenice mają się stawiać do
badania **całkiem w stroju Adama**.

Oświadczenie to wywołało ogólne
oburzenie wśród uczennic, mimo to wy-
magania **Hamburcewa** brzmiały sta-
nowczo a ponieważ opierały się o peł-
nomocnictwo wyższych władz, więk-
szość uczennic poddała się jego żądaniu.

Podczas tych badań doszło do gorszą-
cych zaistnień. Niektóre ofiary tych badań
doznały wstrząsu nerwowego. Gdy ro-
dzice tych ofiar dowiedzieli się, co się
dzieje pod tym płaszczykiem naukowo
antropologicznym, doniosły o tem wyż-
szej władzy. Wówczas wyjaśniło się, że
komisja ta składała się z... **samozwani-
ców**, na czele których stała niejaką **Ku-
zniecowa**, była artystka kabaretowa.

„Komsomolskaja Prawda” z tego
powodu wyraża oburzenie i żdziwie-
nie, w jaki sposób ta komisja mogła
bezkarnie grasować w Moskwie przez
dłuższy czas...

Ptak puszczaający farbę.

Lwów, 10. maja

Jeden z badaczy przyrody w Af-
ryce południowej zauważył, że ptak
tamtejszy „turako”, będący rodzajem
kukulki afrykańskiej, a świetnie upie-
rzony, **farbuje czasem rękę, w której
jest trzymany**, (nie należy brać tego
w znaczeniu żołądkiem).

Turako posiada tułów okryty poły-
skującymi piórami ciemnofioletowymi,
tył łebka — purpurowymi, a lotki —
jasno czerwonymi. I oto okazało się,
że **właśnie te lotki farbuje rękę**, która
ptaka schwytała, czerwona bowiem
ich barwa zawiera pewne połączenie
chemiczne miedzi, rozpuszczające się,
jeżeli lotki zwilżane są wodą, zawie-
rającą nieco amoniaku. To też pióra,
dotknięte ręką zupełnie suchą, lub
zwilżone czystą wodą, nie tracą barwy.

Poranki taneczne w Londynie

JAK ROZWIAZAŁY PRAKTYCZNE ANGIELKI KWESTJĘ ROZ-
RYWKI I HYGIENY.

Londyn, w kwietniu.

(jp) Gorączka tańca opanowała
stolicę nad Tamizą, podobnie jak i
cały świat współczesny. Jednak mło-
de adeptki choreografii hołdujące
równocześnie zasadom nowoczes-
nej higieny i pielęgnacji urody,
nie mogły nie zauważyć, że **nocne
dancingi wpływają niekorzystnie**
**na cerę, młodociany wygląd i pięk-
ność**. — Ponieważ zaś tym uje-
mnym skutkom nie mogły za-
radzić nawet salony pięknoś-
ci, przeto zebrał się swojego rodza-
ju kongres kobiecy celem rozwiąza-
nia kwestji, jak pogodzić dbałość o
urodę z upodobaniem w tańcu.

Rozstrzygnięcie nie było łatwe.
Uznano jednogłośnie, że jedynym
sposobem rozwiązania kwestji jest
przełożyć godziny dancingu na in-
ną odpowiedniejszą porę, aby mło-
de panie mogły się w nocy wyspi-
ać. Lecz jak znaleźć taką porę? Go-
dziny popołudniowe nie mogły
wejść w rachubę, ponieważ w tym
czasie brak dancersów, ile że każdy
Anglik przez cały dzień jest zajęty
sprawami zawodowymi. Wreszcie
jednak przedsiębiorcze „lady” zna-
lazły drogę wyjścia. — Postanowio-
no urządzić

poranki taneczne.

Dzisiaj zatem idzie młoda dama
wcześnie wieczór spać, natomiast
wstaje o 5-tej rano, by udać się na
dancing, który rozpoczyna się o 6
i trwa do godz. 8-mej poczem to-
warzystwo rozchodzi się do swoich
zajęć.

W ten sposób uzyskano wszyst-
kie warunki potrzebne do szczęścia

nowoczesnego człowieka: taniec,
piękność i obcowanie towarzyskie.
Inicjatorce zawiązały osobny „Klub
poranny” w przeciwieństwie do
istniejących w Londynie niezliczo-
nych klubów nocnych, w których
biedni filistrzy, nie umiejący się
wyzwolić z tradycyjnych przesądów
tracą świeżość i zdrowie! Poranki
taneczne cieszą się w Londynie co-
raz większym powodzeniem.

Pruski „Związek dobrych” wielożeńców

DLA OBRONY PRZED „ZALEWEM POLSKIM” PROPAGUJĄ WIE-
LOŻENSTWO. — HAREMY, ZŁOŻONE Z PRAWDZIWYCH GER-
MANEK.

Lwów, 10. maja.

W Prusach Wschodnich zwraca
na siebie uwagę związek nacio-
nalistyczny, t. zw. „Związek Do-
brych”. Związek ten występuje
przeciw religji chrześcijańskiej ja-
ko obcej duchowi niemieckiemu,
natomiast propaguje kult ognia
t. zw. „Kult Wotana”; członkom
związku wolno ze względów raso-
wych żenić się tylko z kobietami o
blond włosach i niebieskich o-
czach. Organizacja ta posiada zna-
czną ilość członków, przeważnie z
pośród urzędników i akademików.
Płacą oni wysokie wkładki, miano-
wicie 5 proc. od swoich dochodów.

Dla poprawy i rozmnożenia
czystej rasy germańskiej pozwo-
lono członkom związku żyć z więk-
szą ilością kobiet (!).

Jest to nowożytny rodzaj pogaństwa u-
prawiany przez Niemców w stosun-

ku do kobiety. Przywódcy zwi-
zku głoszą, że wielożeństwo i po-
prawa rasy germańskiej jest konie-
czna ze względu na niebezpieczeń-
stwo zalewu Prus Wschodnich
przez silnie mnożący się element
polski.

Cedry -- nestory drzew.

WILKI ICH OBLICZAJĄ NA 2300 DO 2500 LAT

Lwów, 9 maja.

Jeżeli ludzie pod względem dłu-
gowieczności przewyższają zwierzę-
ta (z pewnymi wyjątkami, jak słon
żółw i papuga) to jednak ustępują
światu roślinnemu. Większość
drzew żyje daleko dłużej, niż my.

Nie mówiąc już o dębach, które
bardzo łatwo osiągną dwa stulecia,
cedry, a przede wszystkim słynne

cedry libańskie, nie sobie nie robią
z tysiącletnich okresów. Uczeni bo-
tanicy, jak profesor Henry z Dubli-
na, określają ich wiek na 2300 do
2500 lat. Zatem ci weterani świa-
ta roślinnego dawali już schronie-
nie pod swymi konarami całym
szeregom pokoleń ludzkich, nim na-
stała era chrześcijańska.

Ze sportu.

Czarni zabierają Wiśle jeden punkt.

Pogoń zwycięża Simmering 4 : 2.

Lwów, 10. maja.

Rozgrywki ligowe przyniosły nam wczoraj nielada sensację. Był nią w całym tego słowa znaczeniu wynik remisowy, uzyskany przez Czarnych w walce z Wisłą. Rezultat 4:4 ocenić musimy jako pełny sukces drużyny lwowskiej, tembardziej, że wywalczyła go na obcym boisku, wśród obcego otoczenia. Występem swym w Krakowie zwrócił Czarni na siebie uwagę całej piłkarskiej Polski, która odtąd z zainteresowaniem śledzić będzie dalsze ich losy w kampanji ligowej.

Pogoń-Simmering.

Po środkowym występie Simmeringu oczekiwano ogólnie wysokocyfrowego zwycięstwa „wzmocnionej” Pogoni. Zapowiadało się też na to w pierwszej połowie, w której Pogoń będąc lepszą, zdobyła cztery bramki. Po przerwie obraz się jednak zmienił. Okazało się, że system gry przeciwnika, operującego dalekimi passingami i biegiem, Pogoń gruntownie wypompuwał ze sił i nie wiele brakowało, a Wiedeńczycy zeszliby z boiska z wynikiem remisowym.

Zawody wczorajsze, które pod względem stylu i formy przypominały hoje ligowe, n. b. przeciwników podrzędniejszej kategorii, miały też i pełną zaletę. Wykazały one przede wszystkim, że Pogoń musi wreszcie ustalić jeden skład i poniechać ciągłych eksperymentów, które wprowadzają miast konsolidacji chaos.

Jasną jest dalej rzeczą, że niema najmniejszego sensu wstawiać graczy li tylko na podstawie ich klasyfikacji z dawnych lat. Przy dzisiejszym systemie par excellence biegowym nie ma miejsca dla graczy „stojących”. Najlepsza bowiem technika nie zastąpi startu i zwrótności.

Pogoń załamała się po pauzie przedewszystkiem dzięki pomocy. Pras przed przerwą niezły, nie wytrzymał tempa. Hanke był przez cały czas słaby, najdzielniej trzymał się jeszcze Wańczycki, który miał w dodatku przeciw sobie dwóch najlepszych graczy Simmeringu. W ataku znów się nie kleiło. Batschowi w zupełności nie odpowiadał sposób gry obliczony na szybkość, to też rola jego wypadła słabo, Wacek stanowczo się poprawił. W polu jest gra jego zupełnie dobra, gorzej ma się sprawa pod bramką, gdy chodzi o szybki, ostry strzał.

Podobnie ma się zresztą sprawa i z Maurerem. Łagodny ma wszelkie dane na dobrego skrzydłowego, o ile nauczy się grać szybciej. Nie chodzi nam o bieg, ale o szybszą decyzję i szybsze oddawanie piłki do środka. Szabakiewicz nieco lepszy niż w środku, nie jest obecnie w formie.

O obronie Pogoni nie można nic nowego napisać. Fichtel grał jak zawsze, na pół obrońca, na pół pomocnik. Amrugowicz idzie ostro, wykopy znosne, zwrótność i opanowanie ciała słabsze. Albański bronil, co się dało, dwukrotna kapitulacja nie przyniosła mu ujm.

Spodziewać się należy, że wczorajszy sukces będzie bądżem do dalszej intensywniej pracy, która przyniosła dotychczas już tak piękne owoce. Obok wyniku krakowskiego zasługuje na szczególną uwagę klęska Legii, która straciła już ósmy punkt oraz pierwsze zwycięstwo Turystów. ŁKS. nie chcąc zbyt dystansować Wisły poszedł w jej ślady i podzielił się punktami z Garbarnią. We Lwowie odbyło się jedynie międzynarodowe spotkanie Pogoni ze Simmeringiem, oraz kilka meczów o mistrzostwo klasy A, B i C.

Simmering reprezentował się znacznie lepiej, niż w środę. Grał szybko, ambitnie i ofiarnie, jednak bez śladu klasycznej „szkoły wiedeńskiej”. Dalekie, przeważnie górne podania i szybki bieg przypominały coś z naszej Warszawianki, Ruchu itp. druż.

Rozgrywki o mistrzostwo Ligi.

Kraków. Czarni — Wisła 4:4 (2:3). Gra do pauzy zupełnie równorzędna. Po pauzie Czarni wzmacniają tempo i prowadzą na 4 minuty przed końcem 4:3. Bramki dla Czarnych strzelili Nastula (2), Reyman i Witkowski, dla Wisły Reyman, Kowalski, Czula i jedna samobójcza. Najlepszym graczem Czarnych był Chmielowski. Wisła grała po pauzie bez Skrynkowicza, który z powodu kontuzji opuścił boisko. Sędziował bardzo dobrze p. kpt. Baran. Widzów 4000.

Warszawa. Turyści — Warszawianka 2:0 (1:0). Gra chaotyczna i na niskim poziomie. Warszawianka grała po

opierających grę bardziej na walorach fizycznych, niż na inteligencji.

Na pierwszy plan wybijał się prawoskrzydłowy Barschke gracz o nieprzeciętnych zdolnościach. Stwarzał też wraz z łącznikiem swoim mnóstwo niebezpiecznych sytuacji niewykorzystanych jednak przez sąsiadów. Cały napad strzelał zresztą bardzo niecelnie. Pomoc pracowała i ambitna nie wybijała się ponad przeciętność. Obrona energiczna i twarda miała sporo słabych momentów, nie grzeszyła też spokojem. Bramkarz poza jednym wypadkiem interwenjował zadowalniająco.

Gra prowadzona przeważnie „balonami” przyniosła Pogoni w pierwszej połowie cztery bramki strzelone przez Kuchara (2), Maurera i jedną samobójczą. Po przerwie Simmering ma silną przewagę uwidocznioną dwoma bramkami zdobytymi przez prawego skrzydłowego i łącznika.

Sędziował p. inż. Dudryk N. S.

pauzie w 10-tkę z powodu kontuzji Korngolda. Bramki dla zwycięzców strzelili Kahan i Chojnacki. Sędzia p. kpt. Zawitkowski ze Lwowa.

Poznań. Warta — Legja 3:1 (1:1). Bramki dla Warty strzelili Staliński, Wojciechowski i Przybysz, dla Legji samobójcza przez Przykuckiego. Sędzia p. Marczewski z Łodzi.

Łódź. Garbarnia — Ł. K. S. 0:0. Mimo przewagi nie może Garbarnia uzyskać zwycięskiego punktu z powodu doskonałej gry obrony i bramkarza miejscowych. Sędzia p. Krukowski z Krakowa.

Mistrzostwa klasy A.

Janina (Złoczów)—Hasmonea 2:0 (2:0). Niespodziewana klęska Hasmonei, która w linii napadu zupełnie zawiadła. Goście grali w pierwszej połowie z wiatrem i w tym okresie gry uzyskali dwie bramki przez Hermana. Po pauzie przeważają gospodarze, jednak niedołączony atak nie może swej przewagi cyfrowo wykorzystać, przestreliwując nawet przyznany rzut karny. Janina grała bardzo ambitnie. Sędziował dr. kpt. Niedźwirski.

A. Z. S. — Pogoń I B 2:1 (2:0). Gra z powodu upału na dość niskim poziomie. Bramki dla AZS zdobyli Chudziński i Gallas z karnego dla Pogoni Okrutny. Sędziował p. Przestrzelski słabo.

Czarni I B—Hakoah (Stanisławów) 4:2 (2:0). Gra dość ciekawa z lekką przewagą Czarnych. Goście ze Stani-

slawowa grali lepiej, aniżeli w niedzielę z Lechją, jednak i tym razem nie wytrzymali tempa. Bramki dla Czarnych strzelili Twardowski (3) i Czybruch, dla Hakoahu Presser II i Fleischer z karnego. Sędzia p. Seeman.

Przemysł, 9. maja. Polonia—Resovia 3:1 (2:1). Gra przez cały czas otwarta. Resovia stanowiła dla Polonii przeciwnika równorzędnego, lecz grała zbyt nerwowo. Po pauzie grała Polonia w dziwiątkę z powodu kontuzji obrońcy oraz wykluczenia z boiska Dudy. Bramki dla Polonii strzelili: Tybarski (2) i Bulek, dla Resovji Złamaniec. Sędzia p. Grabowski.

Stanisławów, 9. maja. Rewera—Ukraina 3:0 (1:0).

Stryj, 9. maja. Pogoń—Lechja 2:0.

Bieg na przełaj DOK. VI.

Doroczny bieg na przełaj DOK. VI. organizowany przez Ośrodek wych. fizycznego, zgromadził na starcie 136 zawodników, w tem 12 zawodniczek. Bieg rozegrano w trzech grupach: W grupie pań, w grupie przysposobienia wojskowego, oraz w grupie panów w kategorii seniorów i juniorów. Start wszystkich biegów odbył się na placu

Wystawowym obok pałacu Pacykowskiego. Organizatorzy wychodząc z założenia, że już najwyższy czas, aby zawodnicy przeszli z przełaju na bieżnię, urządzili bieg płaski i łatwy, którego trasa wynosiła 5 km. dla panów, 3 km. dla P. W., oraz 1200 m. dla pań. Organizacja zawodów mimo wielkiej ilości startujących oraz skomplikowa-

nego podziału na liczne grupy i kategorie bardzo sprawna i dobrze obmyślana, co głównie jest zasługą mjr. Hendrycha, kpt. Łuckiego, por. Szpińskiego i st. sierż. Kubiaka. Nadmienię wypada, że bieg DOK VI. pod względem ilości zawodników robi silną konkurencję biegowi „Wieku Nowego”, a przyczyną tego jest duża ilość nagród wręczanych natychmiast po biegu. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco:

Grupa pań: 1) Borkowecówna (Sokół II) 5:40, 2) Pawłówna (Czarni) 5:48, 3) Kozakówna (Cz.) 6:04, 4) Fitzówna (Sokół II).

Grupa P. W.: 1) Kotowicz (II Gimn.), 2) Łoziński (II Gimn.), 3) Wackerman (II. Gimn.), 4) Gerszkowski (OZML), 5) Kosik (OZML), 6) Mosaniuk VI. Gimn. (AZS).

Grupa panów: 1) Sawaryn Pol. Państw. (Pogoń) 16:19:2 — pierwszy w grupie cywilnej, 2) Turek (Czarni) 19 p. p. 17:04 — pierwszy w gr. wojskowej, 3) Jaworek (Cz. 19 p. p.) drugi wojskowy, 4) Borzemski (Czarni), 5) Schatz (Dror), 6) Mikołaj (52 p. p.), 7) Sierand (40 p. p.), 8) Hütnerowicz (52 p. p.), 9) Denys (Cz.), 10) Branowski (40 p. p.)

Grupa juniorów: 1) Judenberg (Dror), 2) Kurocki (Lechja), 3) Kurocki II (Lechja), 4) Kowalski (Sokół II.), 5) Orkusz (Sokół II.), 6) Jabłoński (Sokół II.).

BIEG NA PRZELAJ O MISTRZOSTWO ŁOZLA.

Przemysł, 9. maja. Bieg na przełaj o mistrz. ŁOZLA, zorganizowany przez WSSS Polonja zgromadził na starcie 43 zawodników ze Lwowa, Jarosławia i Przemysła. Bieg wygrał Chudziński (Sokół — Jarosław), który trasę 5 km przebiegł w czasie 1:44, 2) Horobiowski (Pogoń), 3) Dembowski (RKS — Lwów), 4) Ostrowski (Polonja)

TABELA MISTRZOSTW LIGOWYCH.

	gier	punkt.
1) Ł. K. S.	6	10
2) Wisła	6	10
3) Ruch	5	7
4) Ł. F. C.	4	6
5) Warta	5	6
6) Garbarnia	6	6
7) Czarni	8	4
8) Legja	6	6
9) Warszawianka	5	3
10) Polonja	5	3
11) Turyści	5	3
12) Pogoń	4	2
13) Cracovia	5	2

Nowy order rumuński.

Bukareszt, w maju.

(m) Rząd rumuński postanowił z okazji zbliżających się wielkich uroczystości narodowych (10 maja) ustanowić nowy order nazwany „Regele Ferdinand” ku uczczeniu pamięci zmarłego króla. Będzie on udzielany tylko osobom, które pośre dnio czy bezpośrednio przyczyniły się do realizacji dzieła zjednoczenia narodu i stworzenia Wielkiej Rumunii. Order „Regele Ferdinand” będzie przyznawany także kobietom, co jest w tej dziedzinie nowością w Rumunii.

POPIERAJCIE
TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI!
ZAPISUJCIE SIĘ
NA CZŁONKÓW, ABY ULŻYĆ POLI
ZWIERZĘCEJ!

KRONIKA

10

M A J A
Piątek
IzydoraREDAKCJA BEZWARUNKOWO MA-
NUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Piątek 10. maja o godz. 7.30 wiecz.
„Niespodzianka” 50 proc. zniżki.

TEATR MAŁY:

Piątek, 10. maja o godz. 7.30 wiecz.
„Pociąg widmo”.POLSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE
WE LWOWIE.Niedziela, 12. maja: IV. Koncert sym-
foniczny z udziałem skrzypka Stefana
Frenkla.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Piłmieni miłości”.
CHIMERA: „Kochanka Gwardzisty”.
FATAMORGANA: „Rapsodia węgier-
ska”.GRAZYNA: „Bestja morska”.
CASINO: „W kuszącym ogniu brylan-
tów”.COLOSSEUM: „Potęga człowieka”, i
„Przypadki trzech grubasów”.KOPERNIK: „Puszka Pandory pt.
Dzieje kokoty Lulu”.

LEW: „Kozacy”.

LUNA: „Syn marnotrawny”.

MARYSIENKA: „Puszka Pandory pt.
Dzieje kokoty Lulu”.

OAZA: „Przez grzech do szczęścia”.

PALACE: „Piękność amerykańska”
i „15 minut strachu”.

PAN: „Brodne pieniądze”.

PASAZ: „Demon kopalni złota”.

PROMIEN: „Giełda miłości”.

UCIECHA: „Golgota miłości”.

(—) Nagły zgon. Wczoraj popołudniu
w bramie realności przy ul. Sykstuskiej
27., zmarł nagle 60-letni Majer Roten-
berg. Lekarz dzielnicowy stwierdził zgon
wskutek udaru sercowego. Przy denacie
znaleziono 335 zł. oraz 28 kawałków zło-
ta i drobniag.(—) Nieszczęśliwy wypadek robotnika
ceglarnianego. W cegielni Domasjewicza
przy drodze Sichowskiej, robotnik Józef
Krynicki w czasie wozienia gliny spadł
z wózka kolejki na szynę i odniósł do-
tkliwne potłuczenia na piersiach. Pogoto-
wie ratunkowe odwiozło go do szpitala.(—) 9-letni chłopak pod kołami auta.
Wczoraj na ul. Żółkiewskiej obok tem-
plum szofer Józef Czuba jadąc autodo-
rozką 90335, potrącił 9-letniego Józefa
Laudaua, zam. Śnieżna 6., poczem sam
odwioził go do Pogotowia ratunkowego.
Jak stwierdzają świadkowie winę wy-
padku ponosi Landau, który nie zważał
na sygnały dawane przez szofera.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 11. V. 1929.

J. NAŁĘCZ.

35

Poznanie o północy.

Poszli tedy do owej kuchni, odle-
głej na jakie pięć kroków. Ale upłyne-
ło dobre pół godziny, zanim wrócili.
Nowak postawił lampę na środku po-
koju, zamknął szczelnie okiennicę. W
pokoju było jedno całe krzesło... ale nie
martwili się tem zbyt.— Tak, — zaczął Nowak — musi-
my teraz jeszcze pogadać o kilku drob-
niejszych sprawach. A więc najpierw:
kiedy się rozwiedziesz ze swoim mę-
żem?— Zaraz jutro — odparła bez wa-
hania.— No, tak szybko to się może nie
da zrobić... Powiedzmy zatem — w
najbliższych dniach. Teraz druga rzecz:
będę musiał, niestety, wracać do War-
szawy... grozi nam zatem dłuższe przy-
musowe rozstanie. Wiesz przecie, że po-
licja poszukuje mnie jako włamywacza.

— I na to znajdzie się rada — od-

Rzeczy wesołe z za kulis literatury.

BÓG WEIMARU ŚPIĄCY W ŁOŻY. — NIESZCZĘŚLIWA FRANCU-
SZCZYŻNA. — DEKOBRA U NUWORYSZA. — ZAWIŁY BRO-
WNING.

Lwów, 10. maja.

„I spanie jest krytyką”. Akto-
rzy wejmarscy dobywali z siebie
najwyższą miarę wysiłku, ilekroć
pan dyrektor Goethe siedział w ło-
ży. Dziś jest wyjątkowo łaskawy:
nie przerwał próby żadną naganą,
żadną ujemną uwagą. Primadonna,
która chciała dyrektorowi
przedstawić jakąś prośbę, zapuka-
ła w antrakcie i weszła do łoża. —
Tajny radca dworu spał w sposób
zapełnie nietajny.Pewien polski autor, dumny ze
swej francuszczyzny, oraz stosun-
ków z autorami francuskimi, ile-
kroć był w Paryżu, telegrafował do
kraju tylko po francusku. Przyby-
wszy onegdaj do metropolii świata,
nieomieszkał donieść młodej mał-
żonce: „Parvenu a Paris”. (Tu na-
stępnie imię znanego pisarza pol-
skiego)Dekobra bawił niedawno w Ber-
linie, gorąco witany przez snobów.
Pewien nowobogacki gościł go suto
w świeżo nabytym zamku podmiej-
skim. Na odchodnym prezentował
gościowi galerję swych przodków.
„Monsieur — objaśniał świeżą fran-
cuszczyzną — voyez, ce sont mes
anes, un ane, deux anes, trois anes.
Il n'y a ici que des anes. (Ahne
niem. = przodek, ane franc. = o-
sioł).Angielskiego poetę Roberta Bro-
wninga, w którego utworach jest
wiele miejsc niejasnych, prosiła raz
listownie grupa wielbicieli o kome-
ntarz do pewnego osobliwie trudne-
go wiersza. Browning, którego za-
sypywano podobną koresponden-
cją, odtelegrafował: „Don't know,
ask the Browning Society”. (= Nie
wiem, zwróćcie się do Towarzy-
stwa im. Browninga).

Z życia prowincji.

Wieści z Żółkwi.

(Od naszego korespondenta.)

Żółkiew, w maju.

Rewindykacji piątek z zamku żół-
kiewskiego, domaga się tutejsze społe-
czeństwoJak wiadomo, stojące pod osłoną por-
tyku posąg kamienne, między którymi
przechodziły schody podwójne prowadzą-ce na piętro, zostały nabyte przez hr. Sie-
mieńskich i znajdują się w ich pałacyku
obok Magjerowa.Popiersie Katarzyny z Sobieskich
księżnej Radziwiłłowej znajduje się w
zamku krasińskim.

Gdy Radziwiłłowie, nabywcy zamku

skradziono wczoraj 2 płaszcze wart. 430
zł. — Z budki na pl. Solskich skradzio-
no na szkodę Markusa Wittlina balon
z wodą sodową wart. 60 dolarów. — Ka-
siejewi Segalowi w przechodzie pl. Go-
łuchowskich skradziono z kieszeni port-
fel zawierający 320 zł.(—) Ogień przy ul. Kurkowej. Wczo-
raj w południe wybuchł pożar w realno-
ści na strychu przy ul. Kurkowej 12.,
wskutek zapalenia się belki. Straż po-
żarna ogień zlokalizowała. Szkoda wy-
nosi 100 zł.Uboga staruszka. 65 lat licząca kaleka,
ma amputowaną nogę i uszkodzoną rę-
kę, wskutek czego jest zupełnie niezdolna
do pracy, prosi o łaskawą pomoc. Datki
skierować należy do Administracji, dla
staruszki kaleki.powiedziała. — Natychmiast po przy-
jeździe rozmówię się z Feldborgiem i
pewną jestem, że cofnie on swoje donie-
sienie o kradzieży z włamaniem, —
zwalając wszystko na przykre nieporo-
zumienie.

— I sędzisz, że ci się to uda?

— Napewno! Mojem zdaniem do-
niesienie wyszło nie od Feldborga, lecz
zapewne od Martena. Bo Feldborg boi
się policji jak ognia... ma on na sumie-
niu pewne grzeszki, o których mi wia-
domo.— Zatem i toby było załatwione.
Teraz jeszcze jedno — mówiła mi, że
zgłosiłaś w urzędzie swe prawa do spad-
ku... Wobec tego jutrzejsza licytacja
została odwołana?— Dotąd jeszcze nie. Muszę jutro
rano przed rozpoczęciem licytacji być
osobiście w Durazzo i wylegitymować
się tem urzędowem zaświadczeniem.— A jakże my się tam dostaniemy?
Ostatni pociąg wieczorny już dawno
odszedł.— Mamy pociąg jutro raniutko...
Akurat zdążymy na czas.— A Allan nie domyśla się, gdzie
ciebie szukać?— Chyba nie. Uciekłam mu z przed
nosa. Auto zostawiłam umyślnie w
mieście, by zmylić ślady...— Wspominałaś mi, że Allan nie
wie nic o wykradzeniu owych kompro-
mitujących papierów — prawda?

— Dotychczas nie wie o niczem.

Nowak zamyślił się głęboko.

— Słuchaj, mała — jedno ważne
pytanie. Nie wiadomo ci, czy dziś jesz-
cze przybywa do Durazzo jakiś paro-
wiec z Trjestu?— Owszem, wiem dobrze. Bo wła-
śnie wtedy, jak wymknęłam się z mia-
sta, ostatni parowiec zawinął do por-
tu.— Ha, w takim razie Allan już wie
o wszystkim.

— A to jakim sposobem?

— Bo widzisz, Marten ściga mnie aż
tutaj. Udało mi się zatrzymać go przez
pewien czas na granicy... ale pewny
jestem, że skoro tylko mógł jechać da-
lej, puścił się w pogoń za mną, aby się
zemścić i złapać owego włamywacza,
za jakiego uchodzę w jego oczach.— A cóż on teraz może nam zro-
bić?... Najważniejsze już zrobione,żółkiewskiego, po śmierci królewicza Ja-
koba Sobieskiego w 1737 r., doprowadził
w 1787 r. do jego licytacji — przeszła cen-
niejsza zawartość zamku do Ołyki i Nje-
świeża, a reszta dostała się w różne ręce.
Z chwilą gdy zamek dźwiga się obecnie
z swego upadku, jest to moralnym obo-
wiązkiem każdego dobrego patrioty
zwrócić „suum cuique”!Spodziewamy się, że głos ten nie
przebrzmie bez echa!Z życia kulturalnego. Onegdaj odbył
się w szczytnie wypełnionej sali „Sokoła”
urządzonej pod protektoratem pp. staro-
sty powiat Bernatowicza, dowódcy gar-
nizonu pułk. Pytlewskiego i burmistrza,
radcy Dra Trembałowicza, koncert mu-
zykalno - wokalny tutejszej młodzieży
akademickiej. Na bogaty program złoży-
ły się udatne produkcje muzyczne pp.
radcz. Przybyłowskiej, Apłówny, prof.
Lusthausa i słuch. fil. Czaczkesa oraz
wokalne pp. Lewickiej i Janickiego.Dowodem sukcesu były niemiłkające
oklaski.O odbudowie łazienek w dawnym
miejscu za parkiem, winna pamiętać Ra-
da miejska. Brak rzek i wodociągów u-
niemożliwia w porze letniej korzystania
z tego naturalnego chłodnika. Dopływ
wody w tem miejscu jest silny i niezu-
żytkowany służy jako dorzecze naszej
„Świni”. Czyż nie szkoda? Tanim ko-
sztem można stworzyć coś dla użyteczno-
ści publicznej!Postrzelenie awan-
turnika.

Lwów, 10. maja.

(—) Onegdaj po południu na stacji
kolejowej w Wybranówce pow. Bóbr-
ka niejaki Antoni Deutschman targnął
się czynnie na przodownika Grycma-
na i poster. Gliniaka. W obronie wła-
snej przod. Grycman strzelił do na-
pastnika i ciężko go zranił w pierś.
Dochodzenia policyjne w toku.

Kącik radiowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH

Piątek, 10. maja 1929.

Warszawa 1395 15.50 Koncert z płyt
gramof. 17.55 Audycja dla młodzieży.
20.00 Pogadanka muzyczna — p. K. Stro-
menberg. 20.15 Koncert symfoniczny z
Filharmonji Warszawskiej.Kraków 314 20.00 Transm. hejnału z
Wieży Marjańskiej.Poznań 339 17.55 Koncert wokalny
artystów operowych: Halina Dudziczów-
na (sopran), Stanisław Drabik (tenor),
Zygmunt Wojciechowski (akomp.) 20.15
Transmisja koncertu symf. z Warszawy.
22.20 Muzyka taneczna.Katowice 416 17.55 Transm. audycji
dla dzieci. 19.45 Komunikat sportowy.
20.15 Transm. koncertu symf. z Filhar-
monji Warszawskiej.bo zgłosiłam moje prawo do spadku —
i Allan nic nie dostanie!— Zapewne, zapewne — przytak-
nął Nowak, zamyślony. — Tylko nie
zdaje mi się, aby chcieli dobrowolnie
zrezygnować z dalszej walki.

Lydia spojrzała na niego z lękiem.

— Jakto? Co przez to chcesz po-
wiedzieć?— Oh nie — zaśmiał się uspoka-
jająco — tak mi coś przyszło do głowy.

XXVIII.

W pokoju cisza była zupełna. Adam
i Lydia stali przy otwartym oknie,
wchłaniając wonne majowe powietrze,
niosące im zapach dzikich róż. Nie mó-
wili nic — tylko Lydia oparła ufnie
swą twarzyczkę na piersi Nowaka —
a w oczach jej zalśniły łzy — łzy szczę-
ścia.Wreszcie otrząsnęła się jakby zo-
snu.— Adasiu... już tak późno — sze-
pnęła nieśmiało.

— Zmęczona jesteś?

— Tak... chciałabym się przespa-
trochę... w tamtym pokoiku...

(C. d. n.)

Wilno 455 17.10 Muzyka z płyt gramof. 18.50 Audycja iliteracka z cyklu „Miesiąc Marji”. 20.00 Transm z Warszawy. Koncert symf. z Filharmonji Warsz.

Wrocław 321 20.15 Koncert symfoniczny Filharmonji Śląskiej. Solista G. Steiner (skrzyp.). W programie: Bach, Czajkowski i in.

Londyn 358 21.35 Koncert symfoniczny. Wyk. orkiestra symfoniczna radiostacji pod dyr. Henry'ego. 23.15 Muzyka taneczna.

Lipsk 361 21.00 Spółczesne sonaty skrzypcowe w wykonaniu Liceo Amara (skrzyp.) i Ernsta Latzko (fort.). 23.00 Muzyka taneczna.

Sztuttgart 374 20.15 Koncert Pfütznrowski z okazji 60. rocznicy urodzin kompozytora. Wykona szttutgarska orkiestra filharmoniczna. Solista Willi Domgraf-Fassbender (baryton).

Sztokholm 438 20.15 Koncert orkiestry smyczkowej.

Dawentry (482 19.30 Transm. z Royal Opera House w Covent Garden. „Lohengrin”, opera R. Wagnera. (Akt 1-szy). 20.30 Recital na 2 fortepianach. Wyk. Louis i pani Ree. 22.15 Muzyka taneczna.

Bruksela 511 20.15 Fragmenty z operetki „Córka pani Angot” Lecocq'a.

Wiedeń 519 17.40 Akademia. 20.15 Koncert najnowszej muzyki eperetkowej. Grete Holm, Ernst Tautenhaydn, Vjktor Fleming i orkiestra.

Budapeszt 545 19.30 Transm. z Opery Królewskiej. 22.30 Koncert chóru męskiego. 23.30 Muzyka cygańska.

Moskwa 1442 16.00 Koncert muzyki hebrajskiej.

Charkow 1680 18.30 Transm. z Opery Charkowskiej.

Sobota, 11. maja 1929.

Warszawa 1395 15.50 Koncert z płyt gramofonowych. 17.30 Transm. z Teatru „Reduta” w Wilnie koncertu kompozytorskiego E. Dziewulskiego w wykonaniu Wileńskiej Orkiestry Symfonicznej. 20.30 Operetka w 3 aktach „Ach, ta wiosna” podług J. Straussa, w opr. muzycznym Ernesta Rejtera. Orkiestra P. R. 22.30 Transmisja muzyki tanecznej z sali hotelu „Bristol”.

Kraków 314 17.30 Transm. z Teatru „Reduta” w Wilnie koncertu kompozytorskiego E. Dziewulskiego w wykonaniu wileńskiej orkiestry symfonicznej. 20.00 Transm. hejnału z Wieży Marjackiej.

Poznań 339 19.15 Interludium muzyczne w wykonaniu Trii Braci „Dorjan”. 20.00 „Młodość w maju”, operetka R. Falla. (Transm. z Teatru Miejskiego w Bydgoszczy.) 24.00 Koncert nocny firmy „Philips”.

Katowice 416 20.30 Transmisja z Warszawy. Operetka w 3 aktach „Ach, ta wiosna” podług J. Straussa.

Wilno 455 17.30 Transm. z „Reduty” Koncert Orkiestry Symfonicznej.

Wrocław 321 19.45 Pieśni Dworzaka. 22.30 Muzyka taneczna.

Praga 343 19.05 Orkiestra Benesza. 20.00 Wieczór popularny. W pełni wiosny. 21.00 Wieczór muzyki czeskiej.

Londyn 358 19.30 „Księżniczka islandzka” nowa komedia muzyczna w 3 aktach Huberta W. Davida. 22.35 Muzyka taneczna.

Lipsk 361 20.00 „Królowa maju”, opera w 1 akcie Glucka. „Impresario”, opera komiczna w 1 akcie Mozarta.

Frankfurt 421 19.30 Transm. z sali Saabau. Koncert wokalny Umberta Urbano. W programie Carasimi, Gounod, Rossini i in.

Brno 432 19.05 Koncert. 20.40 Koncert skrzypcowy Mozarta g-dur z towarz. orkiestry. 21.00 Muzyka operetkowa. 22.25 Muzyka taneczna.

Rzym 443 17.30 Koncert popoł. Wiołonczela i śpiew. 20.45 Koncert orkiestry wojskowej.

Zurich 489 17.15 Koncert zespołu harmonji ręcznych. 20.00 Wieczór popularny z udziałem mandolinistów.

Wiedeń 519 16.00 Koncert orkiestry Domańskiego. Lekka muzyka wiedeńska. 18.50 Pieśni i duety Dworzaka wyk. Lilly Ulanowska, Jella Braun-Fernwald. 19.30 Transmisja z Opery Wiedeńskiej.

Moskwa 1442 16.00 Muzyka operetkowa.

Konigwuster-Hausen 1648 21.00 Koncert. Jazz symfoniczny.

Życie gospodarcze.

Lwów, 10. maja

Podwyższenie stopy procentowej na kolejach Z natychmiastową ważnością podwyższona została stopa procentowa na kolejach od sum kredytowanych firmom, osobom prywatnym i wszystkim instytucjom, korzystającym z kredytowanych rachunków otwartych w ekspedycjach towarowych i agencjach celnych, nie zabezpieczonych kaucją w gotówkę, z 8 na 9 od sta w stosunku rocznym. Odsetki za zwłokę od sum kredytowanych, niewyrównanych w terminie płatności, podwyższono z 16 na 18 procent w stosunku rocznym.

Nowa taryfa osobowa polsko-czechosłowacka. Z dniem 1. maja br. weszła w życie nowa taryfa na przewóz osób, bagażu oraz przesyłek ekspresowych w bezpośredniej komunikacji między Polską a Czechosłowacją.

Wywóz jaj za granicę Rozporządzeniem Ministerstwa Przemysłu i handlu ogłoszono specjalne przepisy dotyczące opakowania jaj i nadzoru jaj, wywożonych za granicę, przez przedsiębiorstwa eksportowe, specjalnie jako takie oznaczone.

GIELDY.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 9. maja

Tendencja chwiejna Nagła zwyżka. Obrót średni.

8.92.50, dolary kanad. 8.90.00—8.91.00, korony czeskie 0.26.50—0.27.00, szylingi austr. 125.50—126.00, leje 0.05.00—0.05.50, franki franc. 0.34.50—0.34.80, franki szwajcarskie 171.50—172.00, funty szterlingi 43.50—43.80, czerwienice sow. za jeden 17.50—18.00

ZŁOTO: 20 koron 36.35.00—36.60.00, 20 franków 33.20.00—33.60.00, 20 marek 41.25—41.80, 10 rubli 46.00—46.00.

SREBRO: Kor. austr. 0.67.00—0.67.50, 5 kor. austr. 3.45.00—3.50.00, flor. austr. 1.72—1.75, ruble rosyjskie 2.80—2.90, kopiejki za rubel 1.40—1.45.

Uwaga. Przy dolarach za 1—2 piaca o ½ gr. mniej.

OGŁOSZENIA.

POSADY POSZUKIWANE.

3 groszy za wyraz.

RUTYNOWANY kucharz z długoletnimi świadectwami prywat. i restaur. poszukuje posady. Teofil Sokulski, Żydaczów. 3846-6

MIESZKANIA, SKLEPY.

10 groszy za wyraz.

POKÓJ z komfortem, umeblowany do wynajęcia. Potockiego 60. — Dozorca wskaze. 3942

KUPNO I SPRZEDAŻ.

12 groszy za wyraz.

MOTOCYKL Puch z wózkiem zupełnie dobry okazjnie sprzedam. Koska, mechanik, Chorążczyzna 24. 3935

TRUSKAWIEC. Wille kupno - sprzedaż - najem poleca Biuro Pośrednictwa Drohobycz, Piłsudskiego 2. 3914-3

FORTEPIAN sławnej marki, najnowszej konstrukcji za gotówkę sprzedam okazjnie. Kopernika 26. Skleniarski. 3938-2

SAMOCODY osobowe 2, 4 i 6-ciu osobowe, okazjnie do sprzedania „Pilot” Lwów, Batorego 4. 2498-10

WOLNE POSADY.

10 groszy za wyraz.

BLACHARZE wykwalifikowani potrzebni na roboty karoseryjne. Zgłoszenia: Plage i Laśkiewicz, Lublin. 3899-3

UCZNIÓW ślusarskich do terminu przyjęcia zaraz fabryka łóżek „FABROL” we Lwowie, ul. Bernarda Goldmana 3. 3918-3

RÓŻNE DONIESIENIA.

10 groszy za wyraz.

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową na nazwisko Franciszek Faber, PKU. Lwów. 3946

UNIEWAŻNIAM zaginioną książeczkę wojskową PKU. Lwów, Władysław Załeski. 3947

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Stryj, nazwisko Karol Głowacki. 3924-3

TENNIS w dogodnych godzinach. Trener do dyspozycji. Mikołaja 17, parter (wieczorem). 3906-2

KONSERWATORY na lody dla cukierni i restauracji poleca Rentschner, Legjonów 37. 3415-12

PRAKTYCZNE, tanie, ekonomiczne samochody „Praga”, Jagiellońska 7. Tel. 305. 3671-4

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty wydany przez Starostwo w Koszowie na imię Juda Hoffenberg. 3937-3

FUTRA przechowuje najstaranniej, pełne zabezpieczenie. Pracownia Futer Karola Schürera, Senatorska 10. Telefon 69—56. 3235-30

BEZINTERESOWNIE! Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna”. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. 3691-4

NIEMIROW-ZDRÓJ miejscowość klimatyczno-zdrojowa — przepiękna okolica leśnista, kąpiele siarczano-borowinowe. Pierwszorzędne pensjonaty Hera i Lwowianka polecają od 15. maja po przystępnych cenach pokoje z całonocnym utrzymaniem. Zgłoszenia do 1. czerwca Drzymuchowska, Lwów, Modrzejewskiej 5. Później Niemirów — Lwowianka. 3864-5

Normalny rozwój dziecka

jest zapewniony, gdy się je od urodzenia pielęgnuje

PUDREM i MYDŁEM BEBE SZOFMANA

Każdemu bez poręki sprzedaje „NA-TE” UL. SOBIESKIEGO 14 firma „NA-TE” Telef. Nr. 43-89.

MEBLE wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMINOWE SPŁATY.

Maszyny młynskie, Motory, Turbiny, Transmisje, Pasy, Gurty, Gaze, Tokarki, Siatki, Druty, Łańcuchy, Narzędzia, Prasy do dachówek poleca **J. SZUMAN** Lwów, ul. Gródecka 2.B. Telefon 41-47.

BACZNOŚĆ!

Pensjonaty i wyjeżdżający na letniska! Poleca się wszelkie artykuły kolonialne, delikatesy i spożywcze po cenach reklamowych. — Towary pierwszej jakości.

HERMAN MEHR

Lwów, Kazimierzowska 17, tel. 51—18. Zlecenia z prowincji załatwia się odwrotnie. 3886-8

POHULANKA

Już otwarta

u wylotu ul. Kochanowskiego tramwajami num. 3, 6, 7.

RESTAURACJA

znakomite śniadania, obiady, podwieczorki, kolacje i t. p. Kuchnia w własnym zarządzie.

DANCING

codziennie wieczorem, w niedziele i święta także przedpoł. Właśc. Józef Marszałek.

TRUSKAWIEC nowo otwarty Hotel-Pensjonat „PALACE” CENTRUM

willa murowana, kanalizacja, holl, pokoje słoneczne z pościelą, balkonami i bieżącą wodą, piec, ogrzewana jadalnia, terasy, ogród, telefon, radio. Kuchnia znana doborowa, jarska i dietetyczna.

Ceny przystępne.

Zgłoszenia: Eugenia Rawicka, Truskawiec „Palace”. 3888

MOTOCYKLE „ARIEL” i „GILLET”

NAJNOWSZE MODELE.

JUŻ NADESZŁY.

SCOTT & PAWŁOWSKI

Lwów, pl. Halicki 7.

Ilustr. cenniki za nadesłaniem znaczków 50 gr.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za

wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga:

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt), tekstowe na 4 łamów (szpalty).

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
Za granicę . . . . . zł. 9.—